

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. P. Grüne.

Udgiven og forlagt af A. P. Liunge.

13de Aarg.

Torsdagen d. 4. Juli 1839.

N°. 181.

Forfendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Dansk Folkeblad Nr. 16, 1839.

Dette Nummer af Dansk Folkeblad er et mærkværdigt, høist mærkværdigt Nummer. Det indeholder Censur-Decretet af de Eyy, Estrifcomiteens Aroopag; — men det indeholder endnu Mere, det indeholder umiddelbart derpaa en Vandbulle imod een af vore Medborgere, udstedt i Patriotismens, Pietetens, Poestens Navn, en Vandbulle, hvorved denne Mand, som en Forræder imod Fædrelandet, en Forbryder imod en af dets berømteste Mænds Eftermæle, en vandalisk Synder imod dets Natur og Konst, erklæres, ved sine, for enhver patriotisk Mand opværende Gjæringer, at have gjort sig uærdig til Navnet af Dansk, at have forskyldt som en Fredløs at udstødes af Samsundet og at faae et Eftermæle, lig det, der, „til æwig Spott, Skam og Skjændsel“, endnu den Dag idag staaer reist paa Graabrorestorvet i Kjøbenhavn for „Landsforræderen“ Corffs Ulfeld.

Denne Mand er den nuværende Eier af Bernstorffs Gods og Slot, Cand. juris Silarius Kalko. — Og hvad har Hr. Kalko da forbrudt? — Han har kjøbt Bernstorffs Slot, og, da han ikke seer sin Regning ved at sætte denne i høi Grad forfaldne Bygning i Stand og aarligen at vedligeholde den, vil han lade den nedbryde, for i Stedet at reise sig et simplere Baaningshuus paa sin Eiendom, hvor han kan boe uden fyrstelige Depenser, uden at see sig nødsaget til, foruden at gjøre Ulfald paa Renterne af den Sum, Slottet koster ham, at sætte en stor Capital i Ameublement og anvende Renterne af en endnu større paa Vedligehold, Forsikkring &c.

Og hvad er der da i dette Forsæt saa forkasteligt og opværende, at Hr. Kalko derfor skulde forskyldt at sættes udenfor Loven og at domfældes for Nationen ved en saa mageløs Kjendelse, der staaer i directe Modstrid til den Grundsætning, at „Enhver bør kunne raade saa frit som muligt over sin Eiendom“ — en Sætning, hvis almene Rigtighed selve Kjendelsens fanatiske Concipist har maattet indrømme.

Jo — siger „Folkebladet“ — Patriotismen kan gjøre Krav paa, at naar der til et eller andet Sted knytte sig historiske Erindringer af mere almindelig Interesse, eller naar Stedet har et særegt Værd formedelt deres berømte Navne, som der have tilbragt deres Liv, da ogsaa de efterfølgende Eiere, om de end ikke ere af hines Slægt, ville med Ærbødighed og Kjærlighed værne og frede om Fortidens og dens Hædersmænds ærværdige Minder. Dette har ogsaa hidtil været Tilfældet med Bernstorffernes Slot. Selv den Ublænding, der sidst eiede det, bevarede Bygningen saavelsom dens Omgivelser. Men Bernstorffs nye Eier vil nu, uden Nødvendighed, af eget frit Valg, sælge det til Nedbrydelse, og — „at kjøbe Bernstorffs Slot i den Hensigt at søge Fordeel ved dets Nedbrydelse, er en vandalisk Tanke, blottet for Pietet imod menneskelig Storhed, saa saarende for den danske Nationalsjælelse, at den ikke kan andet end opværende enhver patriotisk Mand.“

Det er en ligesaa smuk som rigtig Tanke, at der bør værnes og fredes om Fortidens og dens Hædersmænds Minder; men man gaaer meget for vidt i sine Fordringer, naar man vil, at den Enkelte, med Tilfidsættelse af alle andre Hensyn, skal ansee sig moralsk forpligtet til at bringe store personlige Offere for en saadan patriotisk Bærnen og Freden. Vi ville see Sagen som den factisk forholder sig. Gaarden eller Uststedet, det saakaldede Bernstorffs Slot, blev af selve den Bernstorffske Slægt ved Salg fraakilt Godset, og gif saaledes efterhaanden over i forskellige Hænder. Den sidste Eier, Planteuren Mac-Loooy, havde i den lange Arrække, hvori det var i hans Hænder, saagodisom Intet anvendt paa Bygningens endogsaa allernødvendigste Vedligehold, og den var saaledes ved hans Død i høi Grad forfalden — hvilket vistnok Enhver vil indrømme, meget vel kan være Tilfældet, om ogsaa en Bygning i sin Tid er opført af og indeholder „særdeles gode Materialier.“ De tidligere Lars Conjuncturer og det afdagne Antal af

for Nationalfølelsen? Det er forunderligt nok, at den Harme, det Raab over Vandalisme, som Bernstorffs forestaaende Redbrydelse hos Enkelte har vaakt, den Appeleren til Nationalfølelsen og Pieteten om dets Bevaring, som derved er kommen for Orde, ikke i næste Maade har tilkjendegivet sin Tilværelse, medens der endnu var Tid til at foretage noget Skridt, enten fra det Offentlige eller Folkets Side, hvis noget saadant maatte ansees nødvendigt, eller kunde have Haab om tilstrækkelig Understøttelse. Det var, som tidligere berørt, allerede forlængst en bekendt Sag, at Lykstedet Bernstorff var en forfalden Bygning, og det kom ved Auctionen over samme alt meer og meer til almindelig Kundskab, at Ingen lettelig vilde være tjent med at købe det, undtagen til Redbrydelse. Hvorfor stete da Intet? Hvorfor foranledigede man ikke i det mindste et Forsøg paa at lade det blive opbraabt under Betingelse af at Bygningen skulde bevares? Har den patriotiske Følelse, som nu giver sig Lust paa en saa voldsom Maade, virkelig trængt til først at vækkes ved Avertissementet om at Bygningen nu skulde sælges til Redbrydelse, saa synes den ikke de facto at være saa stærk, som den giver sig Mine af — kraftig i Gjærningen har den i det mindste ikke vist sig at være.

Vi kunne ikke slutte denne Artikel uden at yttre vor Beklagelse over, at „Folkebladets“ ærede Redacteur har troet at burde optage et Inserat af den Natur, som det her paaanføde, og saaledes bidrage til en Vildledelse af Folkets sunde Dømmelse, som i dette Tilfælde er forenet med en saa aabenbar Uretfærdighed, et saa uforsvarligt personligt Angreb, at den maa stemples som et under Afgive af „Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug“ begaaet Misbrug af Trykkefriheden. Det er imidlertid ikke uden Betydning, at dette Inserat er indtrykket netop i selsomme Nummer, hvori Skriftecomiteens Majoritet, blandt hvilke Redacturen af „Folkebladet“ ogsaa befinder sig, har troet at burde optræde som Censurautoritet imod formeentlige Presse-Misbrug. Dgsaa heri raader en Nemesis.

Arbejds-Post.

Kjøbenhavn, den 4de Juli 1839.

— I Gaar Eftermiddags holdtes en Generalforsamling i det forenede Begravelses-Enkunderstøttelses- og Brudegave-Selskab, end saakaldte homingdalske Enkekasse, som er stiftet 1794 og sluttet 1808. Selskabet tæller for Diebliffet 240 Medlemmer, hvoraf 40 Mænd, som have gjort Indskud, og 200 Enker, som aarlig nyde 780 Portioner eller 34,000 Rbd. i Pension. Anledningen til den afholdte Forsamling var en af de Uleiligheder, som følger med ethvert Selskab, hvis Medlemmers Antal ikke forøges

og derfor efterhaanden uddør. I de oprindelige Lovene var det bestemt, at Directeuren valgtes af Repræsentanterne, hvilke sidste bleve valgte paa den aarlige Generalforsamling, paa hvilken ethvert Medlem kunde stemme, Mændene, naar de mødte personligt, Enkerne, ved at give deres Fuldmagt til et af Medlemmerne. Til Directeurer og Repræsentanter kunde naturligvis blot Selskabets Medlemmer af Mandkjønnet uddalges. Da nu de Sidstes Antal, som oven anført, er sunket ned til 40, hvoraf omtrent Halvdelen boer udenfor Kjøbenhavn, har den nærværende Direction i længere Tid været beskæftiget med at udfinde en Maade, hvorpaa Valget af Selskabets Bestyrelse kunde organiseres paa det hensigtsmæssigste. I Lovenes § 28 er Enkernes Ret til at deeltage i Valget anerkjendt, og Opmærksomheden blev derfor henledt paa disse, saa at der ved en liden Udvidelse af Lovbudet om Enkernes Fuldmægtige kunde sørges for, at Antallet paa de Valgende og de Valgbare fik en passende Udstrækning. Den nærværende Directions Forslag blev i det Væsentlige antaget af Generalforsamlingen og derefter følgende Punkter vedtagne: Selskabets Directeurer, hvis Antal er 3, og dets Repræsentanter, hvis Antal er 7, vælges med absolut Pluralitet af Generalforsamlingen, paa hvilken saavel de gifte Interessenter som Enkerne med deres Kærpaarsrende eller Laugværter ere stemmeberettigede og valgbare. Til end mere Betryggelse for at Selskabet kan opfylde sine Forpligtelser blev det endvidere vedtaget, at den nu bestemte Pension, som er fastsat efter Beregning af den kongelige Comitee til Bedømmelse af saadanne Selskabers Lov, ikke kan forhøies eller nedsettes uden efterat hiin Comitees Betænkning er indhentet.

— Thorvaldsen kom tilbage hertil Staden igaar. Han var, i Selskab med Fru Baronesse Stampe med Datter og Frøken Wulff, taget over Lybek og ankom hertil med Dampskibet „Frederik den Sjette.“ — En hollandsk Particulier, Toe Laer, fra Amsterdam, der for Tiden opholder sig her i Staden, saae idag Thorvaldsens Atelier, og yttrede ved denne Leilighed det Væste, at eie den berømte Kunstners Billede, i hvilken Hensigt han købte en af dennes Elev Hr. Mathæi nylig fudendt Marmor-Buste af Thorvaldsen, der er overordenlig lignende og et af denne talentrige unge Kunstners bedst udførte Arbejder.

— I Selskabet til Havedyrkningens Fremme holdes en extraordinair Generalforsamling Mandagen d. 8 Juli Kl. 6½ i Selskabets Have. Bestyrelsen forelægger Forslag til Premiers Udsættelse for næste Aar. Der foretages Valg paa et Medlem af Havedcomiteen.

— Dgsaa „Sjællandsposten“ har nu, i sit Nr. af 2den dennes, taget til Orde i Anledning af de af Skriftecomiteens Majoritet fremsættede Anker imod „Kjøbenhavnsposten.“ Den gjør først sine Læsere opmærksomme paa „det Urigtige i dette Skridt fra Skriftecomiteens Side, idet den dert har fulgt et Princip, som consequent gennemført nødvendigvis maa virke i høi Grad skadeligt paa den danske Trykkefriheds-Nest, hvis rette Brug vel skal være Formaalet for Comiteens Virken, men som ikke skal staae under dennes Censur. Thi naar en Samling af fremtrægende Personligheder, som Skriftecomiteen, vil modarbejde Pressens Frembringelser ved Autoritet, og ikke ved Grunde, saa bliver den et Censurcollegium, hvis Virken vil være saa meget mere uheldbringende, som den i Menigmands Dine har betydeligt Værd, medens den egentlige Censur er forhaadt.“ Efterat ogsaa dette Blad har fundet det „besønderligt“, at den nærværende Skriftecomitee just nu, saa kort efter at den forhenværende Comitee fik sin Tilrettedrivning i det bekendte kongelige Rescript, vil tilrette-